

سوره 22: الحج

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بهناوی خوای گهورهی بهخشندهی میهرهبان

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ (1)

ئهی خه لکینه له پهروه دگارتان بترسن و خوتان له خه شمی پپاریزن
چونکه بهراستی زهوی لهزهی قیامت و (کاولبوونی دنیا) کاره ساتیکی
زور گهورهیهو شتیکی (سامناکه).

يَوْمَ تَرَوُنَّهَا تُذْهِلُ كُلُّ مَرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمَلٍ حَمْلَهَا
وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَارَىٰ وَلَكِنَّ عَذَابَ اللّٰهِ شَدِيدٌ (2)

(کاره ساتی) نهو روژه که پیش دیت دهبینن، هر نافر هتیک (که مندالی له
باوهشدايه له کاتی) شیر پیدانیدا، له ترسا هوشی لای خوی نامینی و
جگهر گوشه کهی فهراموش دهکات و (له باوهشی بهر ده بیتهوه)، هرچی
میینهیه کی باردار ههیه، مندال و بهچکه کهی له بار دهچیت، خه لکی
دهبینی، ده لپی سهر خوشن، به لام سهر خوشیش نین، به لکو سزای خوایی
زور سهخت و سامناکهو (سهری لیشیواندوون).

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطٰنٍ مَّرِيْدٍ (3)

ههندي له خه لکی (دهبینی) بهبی هیچ زانستی و زانیاریهک دهر بارهی
(گهورهیی و دهسه لاتی) خوای پهروه دگار موجدله دهکن و
باسو خواس دهکن، شوین ههموو شهیتانیکی یاخی و سهرکش دهکون.

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ (4)

لهسهر شهیتان بریار دراوه نهوهی شوینی بکهویت گومرای دهکات و
ریگهی بو خوش دهکات تا بهرمو سزای دوزه خ بییات.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن نُّرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْقَةٍ ثُمَّ مِّن عِلْقَةٍ ثُمَّ مِّن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُّتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُّرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَىٰ الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ (5)

ئەى خەلكىنە ئەگەر ئىوھ گومانتان لە زىندوو بوونەوھ ھەيە، ئەوھ چاك بزەنن كە ئىمە سەرەتا ئىوھمان لە خاكوخۆل دروستكردووە، لەوھودوا (نەوھكان) لە نوتفەيەك (پەيدا دەبن)، نوتفەش دەبىتە خوھەلوا سەرىك (لەناو منالاندا)، پاشان دەبىتە گوشتپارەيەكى تەواو و سەرو سىمادار، يا نەتەواو، (ھەموو ئەم شتانە دەھيىنەوھ يادتان) تا بوټان پروون بىت (كە ئىمە ئاوا ئىوھمان دروستكردووە و دووبارە دروستكردنەوھشتان لامان زور ئاسانە، ئىنجا ھەر شتىك بمانەويت لە منالانەكاندا پىريارى لەسەر دەدەين (كچ يا كور، تەواو يا ناتەواو) تا كاتىكى ديارىكراو، لەوھودوا بە ساوايى (بە بچوكى) دەرتان دىنين (لە سكى داىكتان) دوايى گەورە دەبن و ھىزو توانا پەيدا دەكەن و (بيرو ھوش دەكەنەوھ) ھەتەنە دەمرىنرى (پيش ئەوھى بگاتە ئەو قوناغە، ھەشتانە دەمىنى تا دەگاتە تەمەنى پىرى و ئوفتادەيى، تا واى لى دىت دواى ئەوھى ئەوسا شتىكى دەزانى، ھەموو شتىكى لە بىردەچىتەوھو ھىچ نازانىت، (بەلگەيەكى تر لەسەر زىندوو بوونەوھ ئەوھى كە ئەى ئىنسان) تو زەوى دەبىنى (لە وەرزى زستاندا) خاموشە، بەلام كاتى ئاوى بارانى بەسەردا دەبارىنين، دادەچلەكى و دەلەرزى و (تووھكان) چەكەرە دەكەن و رەگ و چل دەردەكەن و دەروين و سەردەردىنين، ئەوسا لەھەموو جوړە گزوكيا و گول و گولزارىكى جوان پەيدا دەبىت.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (6)

(ئەم شتانەى كە باسكەران) بو ئەوھى كە دلىيا بن خوا زاتىكى حەق و (دەسەلاتدارە)، بىگومان (زور بە ئاسانى) مردووان زىندودەكاتەوھ، وھ ئەو پەروەردگارە دەسەلاتى بەسەر ھەموو شتىكدا ھەيە.

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ (7)

قیامهتیش هر بهرپا دهبیّت و پیشدیّت و هیچ گومانى تیا نیه، وه نهو خواجه هر ههموو نهوانهى كه لهناو گوردان زیندوویان دهکاتهوهو دهیانهنیته دهرهوه.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ (8)

ههندیك له خهلكى ههن كه موجداهله دهكهن دهربارهى زاتى خواو (سیفاته پیرۆزهكانى) دوور له ههموو زانست و زانیارى و بوچوون و کتیب و سهراوهکایهكى روون و ئاشکرا.

ثَانِي عَطْفِهِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيفُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ (9)

(تاکهتاکهى نهو جووره کهسانه) روو وهردهگیڤی و شان ههلهتهکیڤیت و فیز دهکات تا خوئ و خهلكى له ریبارى خوا وهردهگیڤی، نهو جووره کهسانه هر له دنیادا ریسوایى و خهجالهتى و سهرشوڤی دهیانگریتهوه، له روژی قیامهتیش دا سزای سوتینهرى (لهناو دۆزهخدا) پی دهچیژین.

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ (10)

(پی دهوتریت) نهو دهرهنگامه لهسه نهنگامى دهستیپشکهرى خوتا تووشت هاتوو، بیگومان خوا ستهم له بهندهکان ناکات.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ (11)

ههندیك له خهلكى ههیه تهنه لهیهك حالهتدا خواپهرستى دهکات (نهویش نهو حالهتهیه كه دنیا بهدلى نهو بی)، نهگهر تووشى خیرو خووشى بوو دلى پی خووشه، خو نهگهر تووشى تاقیکردنهوهیهك هات سواری

سهری خوئی دهبیت و ههله گهر پتهوه، ئا بهو حالته هی دنیاو قیامت
له دهست خوئی دهدات و زهر مهندی ههردوولایه، وه ههر ئه وه شه
خهسار هتمهندو زهر مهنیدی روون و ئاشکرا.

يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا نِفْعَةَ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ (12)

(ئهو جووره كهسانه) هاناو هاوار له كهسى دهكهن له جياتى خوا، ياخود
پهنا بو كهسى دهبهن كه نه زهر مری به دهستهو نه قازانجى پى ده گهيهنى،
ئهو (حالهته) گومرایی و سهر ليشيو اويهكى زور نابهجى و ناماقوله.

يَدْعُو لِمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَيْسَ الْمَوْلَى وَ لَيْسَ الْعَشِيرُ (13)

(نهفامان هاناو هاوار) له كهسى دهكهن كه زهر مری (زياتر) و نزیکتره
له قازانجى، ئای كه چهنده یارو یاوهرو هاوده میكى نار هسهن و خراپیان
ههیه.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
النَّهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ (14)

بهراستى خوا ئهه كهسانه هی كه ئیمان و باوهریان هیناوهو كاروكردهوه
چاکیان ئههجامداوه دهخاته باخ و باخاتى بههشتهوه، جوگهو رووبار
بهژیر درهختهکانى دا دهروات، بیگومان خواى گهوره ههر شتیكى بوئ
ئههجامى دهدات.

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى
السَّمَاءِ ثُمَّ لِيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُدْهِنُ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ (15)

ئهو (ئیماندارهه) وا دهزانى و وا گومان دهبات كه خوا ههرگیز سهرى
ناخات و پشتیوانى لى ناکات، نه له دنیادا، نه له قیامهتدا، دهبا پهتئ به
بهزه بیهوه ههلواسئ و (ملى خوئی پيادا بکات و، ههناسه له خوئی بپریت)
ئهوجا با تهماشنا بکات و بزانیئ ئهه ههموو رق و کینه و بوغزه
بهسهر دهچیت؟! (بیگومان ئیماندار له ههموو بارودوخیکدا
سهر کهوتوهو، کهسانى ژیر ههرگیز وا ناکهن).

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ (16)

ئا بهو شیوهیه (نهم قورئانهمان) رهوانهکردووه، نایهتهکانی ههمووی
پروون و ناشکران، وه خوا ههر کهسیکی بویت و (شایستهبیّت، بهم
قورئانه) هیدایهتی دهوات.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ
أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (17)

بهراستی نهوانهی نیمان و باوهریان هیناوه (له موسولمانان)، وه
(صابئهکان) که فریشته پهرست یا نهستیرهپهرستن، وه گاورهکان، وه
زهردهشتی و ناگرپهرستهکان، وه نهوانهی که هاوهلیان (بو خوا)
بریاردراوه، بیگومان خوی گهوره له روژی قیامهتدا جیایان دهکاتهوه
لهیهکتر، بهراستی خوا شایهته بهسر ههموو شنتیکهوه.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مِنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ
وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ
عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنَ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ (18)

نایا نهت بینوهو نهت بیستووه که ههر کس و ههرچی ههیه له
ناسمانهکان و زهویدا سوژده بو خوا دهبن، ههروهها خوړو مانگ و
نهستیره و چیاکان و درهخت و مالات و زوریکیش له خهلیکی،
زوریکیش سزاو تولهی شایستهی خوی کردووه، جا نهوهی خوا قهدرو
ریزی بشکینئ کس ناتوانئ ریزی بگری، بهراستی خوا ههر شنتیکی
بوئ ههر نهوه دهکات (لهسر بنچینهی دادو رهحمهت).

هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّنْ نَّارٍ
يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُؤُوسِهِمُ الْحَمِيمُ (19)

نهو دوو دهستهیهی (که باسکران، نیمانداران و بی باوهران) کردیانه
کیشه لهسر پهروه دگاریان (دهربارهی زات و سیفاتی و قهزاو قهدری
و... هتد) (بیگومان) نهوانهی که بی باوهرن پارچه پوشاک له ناگر

دهبردريت (به بالايان)، ناوى زور له كول لهسهروويانهوه دهكرى
بهسهرياندا (له دههئىجامى سهسهختى و سهركهشيباندا).

يُصْنَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ (20)

(ئهو ناوه لهكوله) ههركى لهناوسكياندا ههيه بهپيستهكانهوه دهيتوينيتهوه.

وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ (21)

گورزىش له ئاسن (بو پيامالين و ليدانيان) ئامادهكراوه.

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَدُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ
(22)

ههركه ههول بدن و بيانهوى خويان رزگاربهكن و لهو سزايه ههلبين
(به قامچى و تيههلدان) دهگيردريتهوه ناوى و (پييان دهوتريت) بچيرن
سزاي سووتان و ئاگر.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ يُحَلَّونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ (23)

بهراستى خوا ئهو كهسانهى كه باوهريان هيناوهو كردهوهى چاكيان
ئههجامداوه دهخاته ناو باخ و باخاتى بهههشتهوه كه جوگهو پرووبار
بهزير درهختهكانيدا (و بهبهردهم كوшкеكانيدا) جارى و رهوانه،
دهستيان دهرازينريتهوه به بازى ئالتون و زير و مروارى (له شيوه
سهعاتى دهست و ههركه جوړيكدا كه ههزى لبيكهه)، پوشاكيان له
بهههشتدا ئاوريشمى (جوان و ناياب و ههمههنگه).

وَهُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُمْ إِلَى صِرَاطٍ الْحَمِيدِ (24)

ئهو (بهختهوههانه) رينموونيكراون بو گوفتارى جوان و پهسهند،
ههروهها رينموونيكراون بو ئههجام دانى كارى پهسهندو بهسود (كه
ههمووى مايهى شادمانى و خوشييه).

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ
لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَن يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِن عَذَابِ
أَلِيمٍ (25)

بیگومان ئەوانەیی که کافرن و دژایەتی رییازی خوا دەکەن، وه نایەلن
خەلکی روو بکاتە مزگەوتی حەرام که (زیارەتی) بو خەلکی چوونیه که
چ ئەوانەیی که لەوئ دەژین، چ ئەوانەیی له شوینانی تره وه بوئ دەچن،
جا ئەوهی بیهوئ ستهم و یاخیبوون و لادانی تیا ئەنجام بدات، سزایه کی
بهئازی پی دەچیژین.

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَن لَّا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ
وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ (26)

(ئەیی پیغەمبەر صلی الله علیه وسلم بهیاد بینە) کاتیک که شوینی مالی
(خوامان) دیاریکرد بو ئیبراهیم (دوای تهواو بوونی، فەرمانمان پێدا) که
هیچ جوړه هاوهلئیکم بو پریار نهدات و (بیکاته بنکهی یهکخواناسی) وه
مالی من پاک بکاتهوه بو ئەوانەیی که بهدهوریدا دەسورپینهوه یاخود به
پیوهن یا له کرنوشبردن و سوژدهبردندان.

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ
عَمِيقٍ (27)

(ئەیی پیغەمبەر صلی الله علیه وسلم) بانگی خەلکی بکه بابین بو حەج
به پیاده یا بهسواری (ئەو وشترانهی که دووری ماوه که) لاوازی
کردوون، وه له ههموو ریگهیه کی دووره وه بابین.

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ
بِهِيمَةِ النَّعَامِ فَاكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ (28)

تا سوودو کهلکی (ماددی و مه‌عنه‌وی به‌ده‌ست بینن)، وه یادی خوا
بکهن و ناوی پیروزی (به‌ده‌وام له‌سه‌ر زاریان بیت) له روژانئیکی
دیاریکراودا (که روژانی عارفه‌و جه‌ژنی قوربانه، سرودی (لبیک اللهم
لبیک)، وه (الله اکبر) ی جه‌ژن فەرماوش نه‌کهن) هه‌روه‌ها ناوی خوا

بیهن لهکاتی سهر برینی نهو مالاتانهدا که پیمان بهخشیون، نهوسا له
گۆشتهکهی بخۆن و بهشی ههزارو نهدارانی لی بدهن.

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ (29)

لهوهودوا با چلک و ئارهق و (موو نینۆک) لهخۆیان دوور بخهنهوه،
ههروهها وهفا بکهن به نهزرهکانیان و جیبهجیی بکهن، وه بهدهوری
مالی دیرین و بهنرخه خوادا با (طواف) بکهن.

ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ حُرْمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا
يُئْتِي عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ (30)

(ئهمهی که باسکرا ده ربارهی چۆنیهتی چه ج بوو) جا ئهوهی که
سنوورهکانی خوا بپاریزی و ریزی لی بگری، بیگومان نهو کارهی
پهسهندو چاکه لای پهروهردگاری و (بی پاداشت نیه) (گۆشتی مالاتیش)
بۆتان چه لاله جگه لهوانههی که بۆتان باس دهکریت (وهکو گۆشتی
بهرازو مردارهوهبوو)، جا خۆتان له پهرسنتی بته ناپوخت و بی
نرخهکان بپاریزن، ههروهها له گوفتاری درۆ و نابهجی و دهست
ههلبهست خۆتان بهدوور بگرن.

حُنْفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَطَفَهُ
الطَّيْرُ أَوْ تَهْوَىٰ بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ (31)

ههول بدهن هههمیشه شوین راستی بکهون و ملکهچ بن بو حهق لهبهر
خاتری خوا نهکهن ههچ شهریک و هاوهلیکی بو بریار بدهن، جا ئهوهی
هاوهل و شهریک بو خوا بریاربدات، وهکو ئهوه وایه له ئاسمانهوه
بهرببیتهوهو بالنده پهلاماری بدهن و (پارچه پارچهی بکهن) یاخود
رهشهبایهکی بههیز بیفرینیت و بیبات بو شوینیکی بهربلاو (که نهتوانی
سهری لی دهر بکات).

ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ (32)

بهو (شیوه‌یهی که چه ج باسکرا پیویسته نه‌نجام بدری) جا نه‌وهی ریز
داده‌نی بو دروشم و بهرنامه‌کانی خوا نه‌وه نیشانه‌ی پاریزکاری و
له‌خوترسانی دله‌کان.

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَىٰ الْبَيْتِ الْعَتِيقِ (33)

ده‌کری مال‌ات سوودی هه‌بی بو‌تان (وه‌کو که‌لک وهرگرتن له شیری، له
سواری.. هتد) تا کاتی دیاری‌کراو (که روژانی جه‌ژنی قوربانه)
له‌وه‌ودوا شوینی به قوربانیکردنیان له‌لای ماله‌ دیرینه‌که‌ی (خوای
گه‌وره‌یه).

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنَسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ
فَالَهُكُمُ إِلَهُةٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ (34)

بو ههر نوممه‌تیک (له نوممه‌تانی پیشوو) ری و شوین و بهرنامه‌یه‌کمان
بو داناون (بو خواپهرستی و قوربانی) تا ناوی خوا بهرن کاتی
سه‌رپرینی مال‌اته‌کاندا، خوای نیوه‌ خواجه‌کی تاک و تهنه‌ایه، هه‌موتان
ته‌سلیم و ملکه‌چی نه‌وبن، مزده‌ش بده به (به‌نده) ملکه‌چ و
فه‌رمان‌به‌ر‌دارو دل‌ئاوه‌دانه‌کان...

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمُ وَالْمُقِيمِي
الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (35)

نه‌وانه‌ی که ناوی خوا برا (یا باسی ده‌سه‌لات و رحمت و زات و
سیفاتی کرا) دله‌کانیان داده‌چله‌کی و ته‌زووی پیا دیت، نه‌وانه‌ی که
خوگرو نارامگرن له‌به‌ر‌انه‌ر نه‌و خوشیانه‌وه که توشیان بیت بو‌یان
پیش دیت، نه‌وانه‌ی که نو‌یژه‌کانیان به چاکی نه‌نجام ده‌دن، وه له‌و رزق
و روزییه‌ی که پیمان به‌خشیون ده‌به‌خشن.

وَالْبُذْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا
صَوَافٍ فَإِذَا وَجِبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذَلِكَ
سَخَّرْنَاها لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (36)

نیمه قوربانیمان بریار داوه وهکو دروشمیکی خوا (که دهبی لهکاتی حهج و جهزنی قورباندا نهنجام بدری) بیگومان خیرو بیری زوری تیایه بو تان (بازاری کرین و فروشتن دهجولینی و ههژاران تیر دهکات له گوشت... هتد) ناوی خوا ببهن بو سهربرین (بلین بسم الله... الله اکبر) کاتی که قوربانیهکان کران و نهنجامدران (دوای پارچه پارچه کردن و لینان) لینان بخون، وه بهشی ههژاران و سواکهرانی لی بدن، نا بهو شیوهیه نیمه مالآتمان بو نیوه رامهیناوه بهلکو سوپاسگوزاربن.

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَاؤَهَا وَلَكِنَّ يَنَالُهُ النَّفْوَى مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ (37)

بیگومان ههرگیز گوشتهکهی و خوینهکهی بهخوا ناگات، بهلکو تهقواو پاریزکاری نیوه بهو دهگات و (حسابی بو دهکات)، نا بهو شیوهیه (دهبینن بهچاوی خوتان مالآتی) بو نیوه رامهیناوه، (تا لهکاتی سهربریندا، الله اکبر بلین و قهدری پهروهردگاری گهوره بزنانن که هیدایهتی داوان، وه مزده بده به چاکهکاران و خیرخوازان.

إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ (38)

بیگومان خوا پشتگیری دهکات لهوانهی که نیمان و باوهریان هیناوه چونکه بهراستی خوا ههموو خیانهتکارو کافرو بی باوهریکی خوش ناویت.

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ (39)

مۆلهتدراوه بهو (نیماندارانهی) شهریان پی فروشراوه که بجهنگن و بهرههستی بکهن چونکه سهتملیکراون، بیگومان خوا دهسهلاتی ههیه که سهریان بخات و سهرکهوتنیان پی ببهخشیت.

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ وَلَوْ لَا دَفَعُ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهَدَّمتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ (40)

ئەوانەى كە لە شوپنەوارىيان بە ناحەق دەربەدەر كران (تەنھا تاوانيان ئەوەبوو) كە دەیانوت: پەرودەر دگار مان (الله) یە، خو ئەگەر خوا خەلكى نەدا بە یەكداو حەق دژى بەتال نەوەستیت هەر چى شوپنى خواپەرستى جوولەكەو گاور هەیه لەكوخ و كلیساو كەنيسە، وە مزگەوتان كە ناوى خواى زور تیا دەبریت، هەمووى كاول دەكریت، بیگومان خوا ئەو كەسە سەر دەخات كە پشتگیری ئاین و بەرنامەكەى دەكات و هەولێ سەر خستنى دەدات، بەراستى خوا زور بەهیزو بالادەستە.

الَّذِينَ إِن مَّكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ (41)

ئەوانەى كە ئەگەر پایەدار مان كردن لە زەویدا نوێژەكان بەچاكى ئەنجام دەدەن، زەكاتیش بە تەواوى دەبەخشن، فەرمان بەچاكە دەدەن، قەدەغەى خراپە دەكەن، سەر ئەنجامى هەموو كاریكیش هەر بۆلای خوا دەگەڕێتەوه.

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَتَمُودُ (42)

ئەگەر (خوێنەناسان) تۆ بەدرۆ دەخەنەوه، ئەوە دانیابە كە پێش ئەوان قەومى نوح و عادو تمود (پێغەمبەرەكانى خویان بەدرۆ خستۆتەوه).

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ (43)

هەر وەها قەومى ئیبراھیم و قەومى لوط یش.

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (44)

دانیشتوانى مەدیەنیش (قەومى شو عەیب)، موساش بەدرۆ خراپەوه، منیش مۆلەتى كافراندا (تا ماو هیهك) لەو هودوا هەموویانم گرت، (نێتر پروون و ئاشكراپە) كە چۆن كاروكر دەو هیانم بە ناپەسەندو نادروست داپە قەلەم و (تۆلەم لى سەندن).

فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَيَبُرُّ
مُعْطَلَةٌ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ (45)

چهندهها شارو شاروچکه ههیه ماوهم پیدان له کاتیگدا که (دانیشتوانی) ستهمکاربون (خانوبهرهکانیان) بهسهریهکدا تهپی وه بیرى ئاوی چۆل و بیگهس و بیناز، کۆشک و تهلاری بهرزو بلندو (بی خاوهن).

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا
فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ (46)

ئایا ئەوانه بهسهر زهویدا نهرویشتون وه بهدل و دهروونیکی هوشیارهوه بیریان نهکردوتهوهو لیکیان نهداوتهوه.. (کوان خهڵکانی رابردوو؟ نهو شارانه بو کاولکران؟ کی ئیمهی دروستکردوو؟ ئامانج له ژیان چیه؟؟) یا خاوهنی گوی و دهزگای بیستن نهبوون، که گوی بو راستی بگرن و لیکی بدهنهوه، جا وهنهبی دهزگای بیستن نهبوون، که گوی بو راستی بگرن و لیکی بدهنهوه، جا وهنهبی دهزگای بینایی کویر بووبیت، بهلکو نهو دلانه کویردهبن که وان له سینهکاندا (چونکه هه روالهت دهبینن و ناوهروک لیکی نادهنهوه).

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ
مَّمَّا تَعُدُّونَ (47)

(خوانهسان) پهلهت لیدهکن که نهو سزایهی پیمان دهرسینی زوو یهخهیان پی بگریت، با بزانی که ههزگیز خوا له بهلینی خوی لانات (وه لهسهر داخواری نهفامان پاش و پیشی ناخات) (وه کات و زهمان بایهخی نیه لای خوا) روژیک له لای نهو پهروهردگار هت بهرانبهری ههزار سالی ئیوهیه که دهیزمیرن.

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ (48)

چهندهها شارو شاروچکه ههبوون که من مؤلهتم داون ههزچهنده (دانیشتوانی) ستهمکاریش بوون، لهوهودوا پیچاومهتهوهو لهناوم

بردوون، سهرئهنجام و گهرانهوش ههر بۆلای منه (دهبی ههر لییان بیرسمهوه).

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ (49)

(پییان) بلی: ئەهی خەلکینه من تهنها بیدار خەر هوهیهکی ئاشکرام بۆتان.

قَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (50)

جا ئەوانههی ئیمان و باوهریان هیناوهو کارو کردهوهی چاکیان ئەنجام داوه لیخۆشبوون و رزق و رۆزی بهنرخ و فراوان بۆیان ئامادهیه.

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (51)

ئهو بی دهسهلاتانهش که ههول ددهن بهر بهست دانین له بهردهم ئایهتهکانی ئیمهداو دهیانهوئ بهر ههلهستی بکهن، ئەوانه نیشتهجیی ناو دۆزهخن.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَّيَّ الْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (52)

(ئهی محمد صلی الله علیه وسلم) پێش تو هیچ پیغمبهریکمان رهوانه نهکردوو که ئاواتی نهخواستبی (به باوهر هینانی قهومهکهی) شهیتانیش (ئهو هی به فرسهت زانیوهو) شتی (نابهجیی) تیکهل به ئاواتهکهی کردوو، (بهلام) خوا (فریای کهوتوووهو) ئەوهی شهیتان فریی داوهتهوه دایهوه، سرپویهتیوه، لهوهودوا خوای گهوره ئایهت و بهرنامهکهی خوی پایهدار کردوو، خوا خوی زاناو دانایه.

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ (53)

ئەو (خەتەرەو خەيال و دەسەسەھەي) شەھىتان فرىي دەداتە دلەكانەوہ تەنھا كاردەكاتە ناو دلى ئەوانەي كە دلنەخۆشن ياخود دلرەقن بەراستى ستەمكاران لە دژايەتى و شەرەنگىزىيەكى قوول و بىبىندا رۆچوون.

وَلْيَعْلَمَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُدٍ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (54)

دەبا ئەوانەش كە زانستى و زانىارىيان پىبەخشر اوہ دلنيابن و بزائن كە ئەم قورئانە حەقىقەت و راستىيەو لەلايەن پەرورەدگارى تۆوہ (ئەي محمد صلى الله عليه وسلم) رەوانە كراوہ، كەواتە باوهرى پتەوى پى بينن و دلەكانيانى پى خۆش و ئاسوودە بكەن، بىگومان خوا هيدايەت و رىنموونى باوهرداران دەكات بۆ رىگەو رىبازى راست و دروست.

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ يَوْمٌ عَقِيمٍ (55)

بەردەوام كافرەكان دەربارەي (بەرنامەي پىغەمبەران و) قورئان لە شك و گوماندان، هەتا كوتوپر قيامەت بەرپا دەبىت، ياخود تا ئەو كاتەي كە سزاو نازار لە رۆژىكى نەزۆك و بىخىردا يەخەيان پىدەگرىت.

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي حَيَاتِهِمْ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ (56)

ئەو رۆژە پاشايەتى و دەسەلات تەنھا بەدەست خوايەو هەر خۆي فەرمانرەوايە لە نىوانياندا، جا ئەوانەي كە باوهرىيان هىناوہو كارو كردهوہي چاكيان ئەنجامداوہ لە بەهەشتە پر لە نازو نىعمەتەكاندا (ژيانى هەمىشەيى) دەبەنە سەر.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ (57)

بەلام ئەوانەي كە كافر بوون و نايەتەكاني نىمەيان بەدرۆخستەوہ، بۆ ئەوانە سزاي پر لە خەجالەتى و رىسوايى نامادەيە.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (58)

ئەوانەش كە لەبەر ڕەزامەندی خاوەڵەپێناوی ئەودا كۆچیان كرد
لەو هودوا كۆژران و شەهید كران یاخود مردن، بێگومان خوا لە رزق و
ڕۆزی چاك بەهەر هەریان دەكات، بەراستی خوا هەر خۆی چاكترین
رزق و ڕۆزی بەخشە.

لِيُدْخِلَنَّهُم مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ (59)

(خوای گەوره ئەو جوړه كەسانه) دەخاته شوینیكهوه كه زۆر پێی ڕازی
و خوشنووډن، بەراستی خوا زۆر زانایه (بە ههول و كوشش و نیهت و
چاكهیان)، وه خوگرهه (زوو تۆله له خوانهسانان ناسینیت).

ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُؤٌ
غَفُورٌ (60)

ئەمەو هەر كەسێك تۆلهی لێ سەنرایهوه بەگوێرهی ئەو ستمههێ كه
كردوووهتی، (ئەوه قهیناكات) بەلام ئەوهی لەو هودوا دەستدریژی
دەكریته سەر و ستمهێ لێدەكریت ئەوه بێگومان خوا سەر كهوتنی پێ
دەبەخشیت، بەراستی خوا زۆر چاوپۆشی دەكات و زۆر لێخۆشبووه
(لهو كەسانهێ واز له ستم دینن، یاخود توانای تۆله سەندیان ههیهو
چاوپۆشی دهكهن).

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
بَصِيرٌ (61)

جا خوای گەوره زاتیکه كه شهو تیهه لکیشی ڕۆژ دهكات، وه ڕۆژ
تیهه لکیشی شهو دهكات، بەراستی خوا بیسهرو بینایه (بە ههلس و كهوت
و قسهو گوفتاری بهندهکانی).

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ
الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (62)

چونکه بهراستی هر خوا خوی حق و راسته‌قینیه، نهوانهش که هانا
بوشتی تر دهبهن له جیاتی نهو هر نهوه خوی بهتال و ناحه‌قینیه،
بیگومان نهو خواجه بلندو بهرزو مهزن و گهوره‌یه.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ
خَبِيرٌ (63)

نایا نابینی که خوا باران له ناسمانه‌وه دهبارینی و زهوی پی سهوز
دهکات، بهراستی خوا بهسوزو دلوقان و ناگایه (به‌بهنده‌کانی).

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (64)

هرچی له ناسمانه‌کاندایه‌وه هرچی له زهویدا ههیه ههمووی نهو زاته
خاوه‌نیانه، بهراستی هر خوا خوی دهوله‌مهندو بینیازه‌وه هر خوی
شایسته‌ی سوپاس و ستایشه.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَّؤُوفٌ رَحِيمٌ
(65)

نایا به‌چاوی خوتان نابینن چون خوی گهوره هرچی له‌زهویدا ههیه بو
نیوه‌ی رام هیناوه، کهشتیش له ده‌ریاکاندا ده‌روات به‌فهرمانی نهو، وه
هر نهو ناسمانی راگرتووه تا نه‌که‌ویت به‌سه‌ر زهویدا، مه‌گهر به
فهرمانی خوی (پارچه‌ی نه‌ستیره‌وه هه‌ساره به‌ربیته‌وه) بهراستی خوا بو
خه‌لکی زور به‌سوزو میهره‌بان و لیخوشبوو و به‌خشنده‌یه.

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ (66)

هر نهو زاته ژیانی پی به‌خشیون، له‌وه‌ودوا هر نهو ده‌تانمرینی، نینجا
زیندووتان ده‌کاته‌وه، (له‌گهل نه‌م ههموو شتانهدا زوربه‌ی) خه‌لکی زور
کافرو چه‌پوش و بی باوهرن.

لِئَلَّ أُمَّةٌ جَعَلْنَا مَنَسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُونَكَ فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ إِنَّكَ
لَعَلَىٰ هُدَىٰ مُسْتَقِيمٍ (67)

بۆ هەر میللهتیك بهرنامهو پرۆگرامیکمان دیاریکردوووه که پهیرهوی
بکهن (بهگویرهی کات و شوین و بارودوخیان)، (ئهم بهرنامهیهشمان
ناردوووه بۆ ههتاههتایی، مافیان نیه) که بیکه نه کیشهو دژ به تو بوهستن،
تو (ئهی محمد صلی الله علیه وسلم) (بهردهوام) بانگهواز بکه بۆ لای
پهروهردگارت چونکه بهراستی تو لهسه رینگه و ریبارو هیدایهتیکی
راست و دروستیت.

وَإِن جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ (68)

خۆ ئهگهر موجدلهت لهگهڤدا بکهن (ئهووه تو موجدله مهکه بهلکو)
بلی: خوا خوی چاک زانایه بهو کارو کردهوانهی که ئهنجامی دهدن.

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (69)

هەر خوا خوی له رۆژی قیامهتدا داوهری دهکات له نیوانتاندا لهسه ر ئهو
شانهی که نیوه کیشهو جیاوازیتان لهسه ری ههیهو (لهوی راستیهکان
بهتهواوی دی دهدهکهوئیت).

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرٌ (70)

(ئهی هوشمهند) مهگهر نازانی که خوا ئاگاو زانایه بههرچی له ئاسمان
و زهویدا ههیه، وه ههموو ئهو شانهی (که دهیکهن) له کتیب و دوسییهی
(لوح المحفوظ) دا تو مار کراوه، وه ئهو کاره بۆ خوا زور ئاسانه.

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنَ نَّصِيرٍ (71)

(موشریک و هاوهلپهرستان) لهجیاتی خواپهرستی شتیک دهپهرستن که
خوا هیچ جوهره پشتیوانیکیان نیه (تا له قیامهتدا فریایان بکهوئیت).

وَإِذَا تُنذِرُ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ نَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ
يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأَنْبئُكُمْ بِشَرِّ مِّنْ ذَلِكَمُ النَّارُ وَعَدَهَا
اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَسَّ الْمَصِيرُ (72)

کاتیکی که نایه‌ت‌ه‌کانی نئمه به روونی و ناشکراییی به‌سه‌ریاندا
ده‌خوینریت‌ه‌وه، له روخساری ئه‌وانه‌دا که بی باوهران ترشی و تالی و
گرژیی به‌دی ده‌که‌یت به‌لکو خه‌ریکه هیرش به‌رنه سه‌ر ئه‌وانه‌ی که
نایه‌ت‌ه‌کانی نئمه‌یان به‌سه‌ردا ده‌خویننه‌وه، پئیان بلئ: نایا هه‌والتان به‌همی
که چی خراپتره (له کینه‌و بو‌غزو رقی) نئوه؟!، مه‌گه‌ر ناگری
دۆزه‌خ!!، که خوای گه‌وره به‌لئینی داوه به‌وانه‌ی که کافران (وه ده‌یانخاته
ناوی) که سامناکترین جیگه‌و چاره‌نووسه.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاستَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ
يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ
ضَعْفَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ (73)

ئهی خه‌ل‌کینه‌و نمونه‌یه‌که‌مان هینراوه‌ته‌وه چاک گوئی بو بگرن: به‌راستی
ئه‌وانه‌ی که هاناو هاواریان لی ده‌که‌ن له جیاتی خوا، هه‌رگیز ناتوانن
تا‌که می‌شیک دروست بکه‌ن، هه‌رچه‌نده بو ئه‌و کاره کو‌ببنه‌وه
(یارمه‌تی یه‌کتریش به‌دن) وه ئه‌گه‌ر می‌شه‌که شتیکیان لی بفرینیت،
ناتوانن پیی بزائن و لئی به‌سه‌ننه‌وه، له راستیدا هه‌م به‌ته‌کان لاوازو هیچ
لئنه‌هاتوون هه‌م می‌شه‌که‌ش لاوازو بی‌هیزه.

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ (74)

ئه‌وانه (وه‌کو پیویست) قه‌ده‌ری خوایان به‌چاکی نه‌زانی ری‌زی
په‌روه‌ر‌دگاریان به‌ته‌واوی نه‌گرت، له کاتیکی‌دا که به‌راستی خوا زور
به‌هیزو به‌تواناو بالاده‌سته.

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (75)

هەر خوايه له فریشتهکان فرستاده هه‌ده‌بژیری، هه‌روه‌ها له خه‌ل‌کیش، به‌راستی خوا زۆر بیسه‌رو بینایه‌و (چاک ده‌زانیت کێ هه‌ده‌بژیریت بۆ گه‌یان‌دی په‌یامه‌که‌ی).

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (76)

خوا ئاگایه‌ به‌وه‌ی که له پێشیان‌ه‌وه‌ پرووی داوه‌، وه‌ به‌وه‌ش که له ئاین‌ده‌و داها‌تو‌ودا رو‌وده‌دات، وه‌ هه‌موو کارو هه‌موو شتێک بۆ لای خوا ده‌گه‌ریت‌ه‌وه‌ (هه‌موو شت بۆ ئه‌و ئاسانه‌).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (77)

ئه‌ی ئه‌و که‌سانه‌ی ئیمان و باوه‌رتان هه‌یناوه‌ کړنوش و سوژده‌ به‌رن و (نوێژه‌کانتان به‌ جوانیی بکه‌ن) وه‌ په‌روه‌ر دگارتان به‌هه‌ستن (له هه‌موو بارو‌دو‌خێکدا، وه‌ تا ده‌توانن) چاکه‌و چاکه‌کاری ئه‌نجام‌ده‌ن به‌لکو سه‌رفه‌رازو سه‌رکه‌وتووبن.

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ (78)

به‌رده‌وام بن خه‌بات و جیهادو هه‌ول و کۆشش له پیناوی خوا‌دا به‌و شیوه‌یه‌ی که شایسته‌یه‌تی، چونکه هه‌ر ئه‌و زاته‌ هه‌لبێژاردوون (بۆ ئه‌و کاره‌ له‌نیوان ئه‌و هه‌موو خه‌لکه‌دا)، وه‌ له‌ ئاین و به‌رنامه‌که‌یدا هه‌یچ جو‌ره‌ شتێکی نا‌ره‌واو قورس و گرانی بۆ به‌ریار نه‌داون (که نه‌توانن ئه‌نجامی بده‌ن)، (ئه‌م به‌رنامه‌یه‌) ڕی و شوین و به‌رنامه‌ی ئیبراهیمی باواتانه‌ که پێشتر هه‌ر ئه‌و ناوی ناون موسوڵمان، وه‌ له‌م (قورئانه‌شدا به‌ موسوڵمان ناو‌نراون)، تا پێغه‌مبه‌ر ببێته‌ شایه‌ت به‌سه‌رتانه‌وه‌ (که په‌یامنی خوای پێ ڕاگه‌یان‌دوون) وه‌ ئیوه‌ش (به‌ گه‌یان‌دی ئه‌و په‌یامه‌) ببه‌ شایه‌ت به‌سه‌ر خه‌لکيه‌وه‌، (که‌واته‌) نوێژه‌کانتان به‌چاکیی ئه‌نجام

بدن، وه زهكاتيش (له مال و سامان و زانست و هيژتان) دهركهون، وه
پشت به خوا ببهستن، چونكه هه ر ئه و زاته يارو ياوهرتانه، دنيا بن كه
يارمهتيدهر يكي چاكه وه پشت و پهنايهكي بهرخه.